

ȘCOALA DE STUDII AVANSATE A ACADEMIEI ROMÂNE (SCOSAAR)

TEZĂ DE ABILITARE

Trinomul individ-familie-societate: resurse sexual-reproductive, pedagogico-educative, psiho-medicale și de solidaritate

REZUMAT

Domeniul de abilitare: Psihologie

(Domeniul fundamental: Științe sociale. Ramura de știință: Psihologie și științe comportamentale)

CANDIDAT: **Dr. Cornelia RADA**, Cercetător științific gradul II, domeniul psihologie, la Institutul de Antropologie „Francisc I. Rainer” al Academiei Române, București.

Teză elaborată în vederea obținerii atestatului de abilitare în scopul conducerii lucrărilor de doctorat în domeniul psihologie

Cuprins

Abstract / 3

Rezumat / 5

1. Introducere / 7
2. Comportamentul sexual uman: precizări conceptuale, istoric / 11
3. Comportamentul sexual: educația sexuală, cunoștințe și practici / 20
4. Planificarea familială: precizări conceptuale, istoric, cunoștințe, practici, atitudini / 30
5. Sarcina nedorită, riscul avortului, frecvență, prevenție, considerații etice/39
6. Cancerul de sân și de col, factori psiho-socio-medicali implicați / 42
7. Indicele de masă corporală, alimentație, cunoștințe practici, fenomene / 49
8. Infidelitatea: teorii, cauze, opinii, frecvențe, consecințe, prevenție / 56
9. Violența și abuzul fizic: răspândire, factori asociați / 64
10. Funcții și disfuncții ale familiei, perspective teoretice și aplicative / 72
11. Planuri pentru dezvoltarea viitoare / 85

Bibliografie / 92

După obținerea licenței în psihosociologie în anul 2000 am început activitatea de cercetare științifică, apoi activitatea didactică și în practică privată, ca psiholog clinician și ca psihoterapeut.

În teza de abilitare sunt descrise rezultatele semnificative obținute începând cu 2008, după conferirea titlului de doctor cu teza *Sănătatea reproducerii și comportamentul sexual din perspectivă antro-po-medicală*, susținută la Institutul de Antropologie „Francisc I. Rainer”, Academia Română, București.

Dintre temele de cercetare coordonate, numesc: *Comportamente cu risc pentru sănătate în corelație cu trăsăturile psihologice și de personalitate la tineri, Repere psihologice ale familiei într-o abordare sistemică și antropologică.*

Am acumulat experiență în granturi câștigate prin concurs, cum ar fi: *Building Capacity for Tobacco Research in Romania, Coordonate antropologice și psiho-medicele ale sănătății sexual-reproductive la populații din mediul urban și rural, Investigarea sindromului cronic de stres la vârsta a III-a, Metode antropologice de reglare a nivelului de stres, Statusul clinico-psiho-social al femeii la menopauză din mediul urban.*

Am relații de parteneriat în cadrul schimburilor interacademice cu Academia Poloneză de Științe, Academia de Științe a Republicii Cehe, pentru a realiza studii psiho-socio-medicale pe tema familiei.

Câștigând concursul în 2010, am fost numită Conferențiar universitar la Universitatea "Spiru Haret" București, fiind titulara cursurilor *Psihologia familiei și psihosexologie, Psihologia familiei și cuplului, Dinamica grupurilor, Psihologia sportului, Psihoterapii de cuplu și familie*.

În perioada 2011-2013, am obținut prin concurs o bursă postdoctorală pentru proiectul *Valori identitare ale familiei românești contemporane în contextul globalizării. O abordare antropologică* (Academia Română). Apoi, am obținut dreptul de a participa la două școli postdoctorale: *Managementul cercetării avansate și Expertiză medico-legală psihiatrică* (Institutul de Medicină Legală Iași).

Realizările științifice, profesionale și academice, pe direcții tematice le prezint sub titlul *Trinomul individ-familie-societate: resurse sexual-reproductive, pedagogico-educative, psiho-medicale și de solidaritate*.

În Capitolul al 2-lea, sunt descrise mecanismele psiho-medicale ale activității sexuale și importanța acesteia pentru relația de cuplu și pentru sănătate. Sexualitatea primitivă și cultura, normarea manifestării sistemului sexual, un istoric al concepțiilor, normelor privind comportamentul sexual, tipul ideal al partenerului sunt alte aspecte abordate în acest capitol.

Capitolul al 3-lea, comportamentul sexual, educația sexuală, cunoștințe și practici, cuprinde rezultatele unor cercetări cantitative și calitative realizate de mine; sunt dezvoltate teme precum debutul vieții sexuale, protecția împotriva bolilor cu transmitere sexuală, mituri despre sexualitate, declarații despre valori privind activitatea sexuală și rolul sexelor, apetitul sexual, dinamica sexuală, insist pe elementele psihologice și emoționale ale relației etc.

Capitolul al 4-lea, abordează planificarea familială aflată la limita dintre medical și social, în această activitate fiind implicați medici de planificare familială, de medicină generală, de medicină școlară, psihiatri, asistente medicale, psihologi, profesori, asistenți sociali, juriști etc.

Capitolul al 5-lea prezintă rezultatele cercetărilor mele pe tema avorturilor și fac propuneri pentru diminuarea numărului acestora.

Rezultatele cercetărilor mele privind cancerul de sân și de col, factorii psiho-socio-medicali implicați fac obiectul capitolului al 6-lea. Deschiderea comunicării cu părinții pe tema sex, sexualitate, gen, crește orientarea spre comportament preventiv.

Rezultatele studiilor mele privind indicele de masă corporală, alimentația, cunoștințele practice și rolul familiei în educația pentru un stil de viață sănătos sunt abordate în capitolul al 7-lea. Cheltuielile de sănătate directe și indirecte cu persoanele cu exces de greutate fac din acest subiect o problemă de sănătate publică. Specialiștii în medicină, nutriție, fitness, psihologie, antropologie etc. sunt de acord că explicațiile, intervențiile trebuie să fie multidisciplinare și multifactoriale.

Capitolul al 8-lea. Analizez teoretic și practic infidelitatea, ca abatere de la conduita de rol marital, referindu-mă la rezultatele pe care le-am obținut ca urmare a cercetărilor de teren calitative și cantitative privind prevalența, cauzele, consecințele, prevenția etc.

Capitolul al 9-lea. Dezvolt teme de violență și abuzul fizic în cadrul familiei: răspândirea, factorii asociați. Studiul, arată corelația dintre descrierea sentimentelor față de familia de origine (FO) și expunerea la violență în cadrul familiei de procreare, demonstrează asocierea dintre violența în copilărie și adolescență în FO și credința în utilizarea violenței în scop corectiv.

Capitolul al 10-lea, cuprinde rezultatele studiilor mele calitative și cantitative despre coeziunea și despre adaptabilitatea în familie, sprijinul intergenerațional, petrecerea timpului

liber, educația copiilor și controlul copiilor de către părinți, vârsta la debutul vieții sexuale, la căsătorie și la nașterea copiilor.

Îmi propun **proiecte de cercetare** despre îmbătrânirea de succes, despre coeziune, flexibilitate, comunicare, satisfacție în cuplu și familie, infidelitate, violență domestică, despre boala inflamatorie colonică între necesități și oportunități etc. **Scopurile editoriale** sunt publicații în domeniul psihologiei, psihoterapiei familiei și cuplului, cu teorii, cercetări și intervenții pe tema schimbărilor socio-psiho-medicale în stilul de viață al familiei contemporane, pe tema rezilienței familiei prin coeziune, flexibilitate și comunicare. Privind **evenimentele științifice**, voi continua organizarea de conferințe științifice naționale și internaționale, împreună cu colegi din țară și din străinătate, precum și cu participarea la manifestări științifice pe tema problemelor familiei.

După obținerea atestatului de abilitare doresc să realizez cercetări în echipe interdisciplinare care să studieze resursele sexual-reproductive, pedagogico-educative, psiho-medicale și de solidaritate în cadrul trinomului individ-familie-societate și care să implice doctoranzi tineri din domenii diverse.

BUCUREȘTI, 2016